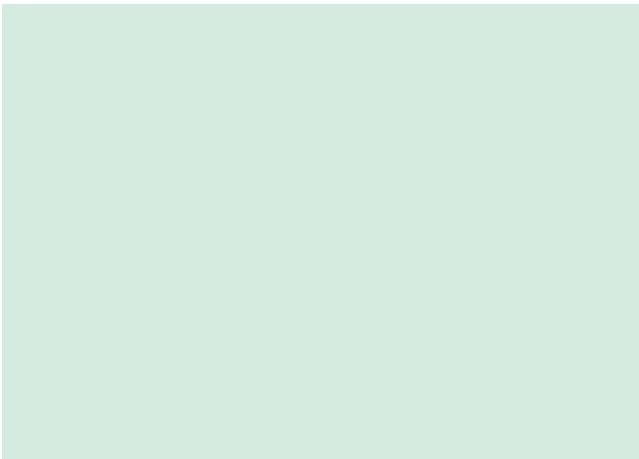

Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024

Unikatowy program
partnerstwa dla regionu

Nauka
da nam przyszłość

↖ ↑ Śląski Festiwal Nauki Katowice 2022, fot. Tomasz Kiełkowski

Katowice to miasto ambitne. Nasza tradycja uczy, że sięgając po prestiżowe nagrody czy tytuły, potrafimy wykorzystać potencjał, który drzemie w nas, mieszkańcach, ale też w tej przestrzeni, nieraz tak dobrze nam znanej, że dostrzegamy jej atuty, ale i jej mankamenty. I właśnie przyznawane miastu tytuły są często dla nas tą siłą, która prowadzi do dalszego rozwoju, która odnawia myślenie i pomaga zdobywać to, co niedawno wydawało się poza zasięgiem.

Mieliśmy okazję przekonać się o tym ponad dekadę temu, kiedy wraz z innymi miastami walczyliśmy o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury. Społeczne przebudzenie, którego wówczas doświadczyliśmy, trwa do dzisiaj, przynosząc nadal znakomite owoce w wielu dziedzinach. Tamten zryw z pewnością pomógł nam też kilka lat później w staraniach o tytuł miasta UNESCO w dziedzinie muzyki, które to miano dzisiaj z dumą nosimy.

Tytuł Europejskiego Miasta Nauki 2024, który z radością przyjęliśmy, jest dla nas, jak ufam, szczególnym potwierdzeniem, że kierunek naszych dążeń jest właściwy, że zasoby, którymi dysponują Katowice, efektywnie wykorzystujemy. Nie ukrywam, że bardzo się cieszę tym wyróżnieniem. Docenia ono bowiem przede wszystkim bieżący wysiłek lokalnego środowiska naukowego, ale także nasze wybitne dziedzictwo, obejmujące przecież znakomite osiągnięcia i ich autorów, w tym nawet nazwiska noblistów. Jestem przekonany, że

działania, zarówno te już zrealizowane, jak i te będące dopiero w planach, sprawią, że otrzymany tytuł wypełni się treścią, a to przyniesie wymierne korzyści dla nas wszystkich, nie tylko uczących się czy studiujących, albo tych, którzy swoje życie zawodowe związali ze środowiskiem naukowym. O wielu wyzwaniach, z którymi planujemy się zmierzyć, można przeczytać w broszurze, którą oddaję w Państwa ręce i polecam uwadze, licząc również na Państwa przychylność w naszych staraniach o lepszą przyszłość Katowic i następnych pokoleń naszych mieszkańców.

Niech rok 2024 będzie dla nas prawdziwym świętem nauki!
Niech „nauka da nam przyszłość”!

DR MARCIN KRUPA
PREZYDENT KATOWIC

Włączyć się w tkankę miasta

Przyznanie tytułu
to dopiero początek drogi.
O tym, co przed nami,
mówią rektorzy uczelni
regionu.

PROF. DR HAB. RYSZARD KOZIOŁEK

REKTOR UNIwersytetu śląskiego, WICEPRZEWODNICZĄCY
KONFERENCJI REKTORÓW UNIwersytetów POLSKICH,
CHAMPION EUROPEJSKIEGO MIASTA NAUKI 2024:

Polskiej nauce potrzeba włączenia jej na stałe w krwiobieg naukowy Europy i świata. To się już dzieje, ale wierzę, że za sprawą tytułu EMN oraz licznych wydarzeń i projektów planowanych na rok 2024 integracja nauki śląskiej z nauką europejską nabierze tempa, a nasze ośrodki naukowe będą liderami lub łącznikami tego procesu. Mam nadzieję, że po 2024 roku będziemy stałym i liczącym się partnerem dla wielu europejskich ośrodków naukowych. Ten region słynął przez wieki z nauki stosowanej, czyli z przemysłu ciężkiego i wydobywczego. Obecnie przechodzi transformację. Chcemy być – jako śląskie uczelnie – jej ważnym instrumentem. A nawet więcej, chcemy, aby nauka i edukacja zaawansowana stały się nowym przemysłem regionu. Nauka i wiedza to środki wzmacniające odporność społeczeństwa na kryzysy i niespodziewane wydarzenia; to dla nas swoiste ubezpieczenie na przyszłość.

PROF. DR HAB. INŻ. CELINA M. OLSZAK

REKTOR UNIWERSYTETU EKONOMICZNEGO W KATOWICACH,
PRZEWODNICZĄCA REGIONALNEJ KONFERENCJI REKTORÓW
UCZELNI AKADEMICKICH:

Wprawdzie upłynęło niewiele czasu od uzyskania tytułu EMN, ale już dzisiaj można mówić o pewnych korzyściach z tego płynących. Samo przygotowywanie się, tj. składanie wniosku do kapituły przyznającej ten tytuł, wymagało od siedmiu uczelni tworzących Konsorcjum jedności w działaniu, wypracowania wspólnej wizji rozwoju nauki w mieście oraz zaproponowania koncepcji nowoczesnych kampusów, a także zagospodarowania i rewitalizacji wielu przestrzeni miejskich (np. terenów nad Rawą). Ten czas pokazał nam, że razem możemy zrobić więcej i przede wszystkim stać nas na więcej. Wierzę, że te wszystkie koncepcje i projekty, które wpisaliśmy w nasz ambitny projekt, uda się zrealizować. Będzie oczywiście potrzebna pomoc i wsparcie ze strony władz Miasta, Regionu, a także Państwa. To pierwszy taki projekt w Polsce. Wychodzimy z założenia, że nauka ma być bardziej namacalna i widoczna, po prostu ma być bliżej ludzi. Inwestowanie w naukę powinno być utożsamiane z inwestowaniem w człowieka, z poprawą komfortu jego życia oraz pracy. W czasach pandemii przekonaliśmy się, że gdyby nie naukowcy i silne ośrodki badawcze, nie wynaleziono by tak szybko szczepionki przeciwko COVID-19. Można przytoczyć

wiele przykładów (choćby Dolina Krzemowa w USA) na to, że inwestowanie w naukę oraz ośrodki badawcze się opłaca i przynosi wymierne korzyści. Ośrodki naukowe tworzą niepowtarzalny klimat, są magnesem dla przedsiębiorczych ludzi, generują nowe miejsca pracy, przyciągają utalentowane osoby, zarówno kadrę naukową, jak i ekspertów z różnych dziedzin biznesu.

PROF. DR HAB. INŻ. ARKADIUSZ MĘŻYK

REKTOR POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ, PRZEWODNICZĄCY
KONFERENCJI REKTORÓW AKADEMICKICH SZKÓŁ POLSKICH:

To przede wszystkim inwestycja w nasze lepsze jutro i rozwój całego regionu, ochronę środowiska i klimatu. To droga do doskonalenia kształcenia i podnoszenia jakości naszego życia. Przemiany takie korzystnie wpłyną również na osoby, które wyszły już z wieku produkcyjnego, i przyczynią się do poprawy jakości życia seniorów. To budowanie miejsca do pracy, życia i odpoczynku, które będzie przyjazne dla obywatela.

PROF. DR HAB. GRZEGORZ JURAS

REKTOR AKADEMII WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM. JERZEGO
KUKUCZKI W KATOWICACH:

Zdobycie tytułu Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024 może mieć, a w zasadzie wierzę, że będzie mieć, przede wszystkim trwały wpływ na rozwój uczelni Śląska. Jestem przekonany, że będzie też elementem budowania prestiżu

↑ Planetarium Śląskie, fot. S. Rybok

polskiego szkolnictwa wyższego i polskiej nauki. Nadzieję wiążę ze zmianą pozycjonowania naszej działalności w Europie, a co za tym idzie – z zacieśnieniem współpracy z innymi znaczącymi ośrodkami akademickimi oraz pozyskiwaniem nowych partnerów. Liczę na skokowy przyrost liczby studentów zagranicznych. Zaczniemy jednak od tego, że już dostrzegam pierwsze rezultaty połączonych wysiłków naszych śląskich uczelni. Na ten moment może działania te jeszcze nie są widoczne na zewnątrz, ale proszę mi wierzyć, pomysłów i determinacji do realizacji celów nam nie brakuje. Najważniejsze, moim zdaniem, jest uzmysłowienie sobie szansy, którą otrzymaliśmy. My jako Ślązacy i my jako Polska. Katowice to pierwszy ośrodek akademicki w naszej części Europy uhonorowany tym zaszczytnym tytułem. Według pierwszych analiz i ocen nasz projekt może być uznany za jeden z najbardziej ambitnych. To wielkie wyzwanie.

PROF. DR HAB. N. MED. TOMASZ SZCZEPAŃSKI
REKTOR ŚLĄSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO
W KATOWICACH:

To nasz wspólny cel, by właśnie działania EMN stały się naukowym, ekonomicznym spoiwem mieszkańców i studentów. Chodzi o konkretne rozwiązania służące naszej regionalnej wspólnotce. Wzrost działalności naukowej przełoży się na rozwój regionalny w każdym aspekcie.

PROF. DR HAB. WŁADYSŁAW SZYMAŃSKI
REKTOR AKADEMII MUZYCZNEJ IM. KAROLA SZYMANOWSKIEGO
W KATOWICACH:

Tytuł EMN może być impulsem do rozwoju zarówno w sferze badań naukowych, dydaktyki, jak i oddziaływania na społeczeństwo. Współpraca uczelni regionu nabierze większej dynamiki, co przełoży się na nowe standardy w zakresie jakości życia, nowe wdrożenia, nowe przestrzenie i nowe możliwości rozwoju intelektualnego i kulturowego. Ważne jest to, że uczelnie rozpoczęły wspólne działania nie tylko w ramach kontaktów dwustronnych, lecz także na płaszczyźnie wspólnej dla wszystkich jednostek w regionie. Owocuje to nowymi inicjatywami, pomysłami, które będą mogły być zrealizowane dzięki szczególnym okolicznościom, jakie daje tytuł Europejskiego Miasta Nauki.

PROF. DR HAB. GRZEGORZ HAŃDEREK
REKTOR AKADEMII SZTUK PIĘKNYCH W KATOWICACH:

Trzeba budować zaufanie do nauki – to bardzo ważne dla nas wszystkich w tych niepewnych czasach. Głęboko wierzę, że jesteśmy świadkami procesu przemian, które zmienią oblicze tego regionu w sposób równie zasadniczy, jak to miało miejsce w czasie rewolucji przemysłowej. Bez zaangażowania mieszkańców nie będzie to możliwe. Budując intelektualny kapitał regionu, wpływamy na wizerunek Śląska w kontekście kraju i Europy.

Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024*

Europejskie Miasto Nauki to tytuł przyznawany co dwa lata przez organizację EuroScience ze Strasburga, zrzeszającą wybitnych naukowców, jednostki akademickie i uczelnie z całej Europy. Katowice są pierwszym w historii miastem z Europy Środkowo-Wschodniej uhonorowanym tytułem Europejskiego Miasta Nauki. To prestiżowe wyróżnienie wcześniej otrzymały: Sztokholm, Monachium, Barcelona, Turyn, Dublin, Kopenhaga, Manchester, Tuluza, Triest i Lejda.

Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024 nie wydarzyłoby się, gdyby nie unikatowa, stworzona i sprawdzona w działaniu przy organizacji sześciu edycji Śląskiego Festiwalu Nauki KATOWICE relacja miasta i nauki: Katowic i siedmiu uczelni wchodzących w skład Konsorcjum Akademickiego.

Sojusz ten, u którego podstaw leży idea popularyzacji nauki, a także praktyczne wykorzystanie jej do rozwiązywania realnych problemów, umożliwił **przyznanie Katowicom jako pierwszemu miastu w Europie Środkowo-Wschodniej tytułu Europejskiego Miasta Nauki 2024.**

To również nauka stała się osią działań planowanych **w ramach projektu Miasto Nauki**, który poprzedza obchody roku 2024 i następuje po nim. **Ten strategiczny, wieloletni projekt** umożliwi rewitalizację i wzmocnienie zasobów lokalnych poprzez zaangażowanie nauki. Efekty realizowanych działań przyniosą korzyści środowiskom naukowym i biznesowym, zwiększą potencjał inwestycyjny regionu, a tym samym przysłużą się mieszkańcom.

W założeniu pomysłodawców i twórców projektu obchody i wydarzenia w 2024 roku mają być bramą do stworzenia unikatowego miejsca – miasta, które upowszechnia naukę, używa jej do rozwiązywania bieżących problemów mieszkańców i pozytywnie wpływa na ich jakość życia. Zgodnie z ideą Miasta Nauki Katowice zmieniają się i staną się miastem z nauką dostępną, wykorzystywaną w praktyce przez i dla jego mieszkańców. Działania zakładają też szereg inwestycji, które na stałe zmienią krajobraz Katowic i stanowić będą trwałe rezultaty projektu.

Ideą, która scala projektowane i planowane działania, jest także wykorzystanie nauki, aby była ona dostępna i wykorzystywana w działaniu i aby dzięki temu stała się nową siłą napędową do dalszego rozwoju Katowic i w dalszej perspektywie całego regionu. „Nauka da nam przyszłość” to hasło, wokół którego zbudowana została idea Miasta Nauki Katowice 2024.

Cele

Trzy kluczowe pytania, wokół których budowaliśmy cele i projektowaliśmy działania w kontekście Miasta Nauki Katowice 2024, to:

- ❶ **Jak nauka może odpowiedzieć na kluczowe wyzwania transformacji?**
- ❷ **Jak może zmienić się miasto, metropolia i region dzięki nauce i edukacji wyższej?**
- ❸ **W jaki sposób każdy mieszkaniec miasta / metropolii i regionu może czerpać korzyści z nauki?**

Działania zostały uporządkowane w 6 ścieżek tematycznych:

cel generalny:

Transformacja regionu oparta na nowoczesnej nauce i innowacjach

cele kluczowe:

Nauka jako nowy
przemysł regionu

Nauka jako podstawowe
**narzędzie transformacji
regionu** (społecznej,
gospodarczej, ekologicznej,
cyfrowej)

**Tworzenie zawodów
przyszłości** – nauka jako
narzędzie transformacji
zawodowej

Nauka obywatelska i społecz-
ny bank wiedzy jako podsta-
wowe **instrumenty dialogu**

cele kluczowe:

- Nauka jako nowy przemysł miasta i regionu
- Nauka jako podstawowe narzędzie transformacji społecznej, ekologicznej, cyfrowej
- Budowanie w regionie kompetencji w zakresie korzystania z nauki
- Upowszechnienie lokalnych osiągnięć badawczych oraz dążenie do ich szerokiego zastosowania praktycznego
- Integracja środowisk i kooperacja: uczelni, władz miasta / metropolii / regionu / województwa, instytucji, mieszkańców i biznesu
- Rozwój i transformacja infrastruktury miasta w demokratyczną, przyjazną dla wszystkich przestrzeń
- Zrealizowanie idei Miasta Nauki – przekształcenie przestrzeni miasta, w której znajdują się uczelnie publiczne Katowic, w sieciowy system intensywnego przenikania się nauki i kultury akademickiej z tkanką miejską (zarówno program / strategia, jak i inwestycje)
- Nauka obywatelska i społeczny bank wiedzy jako podstawowe instrumenty dialogu
- Wdrożenie postulatów i strategii Komisji Europejskiej wobec środowiska naturalnego

cel lokalny:

przywrócenie Rawy do stanu naturalnego

przywrócenie mieszkańcom rzeki i jej brzegów jako miejsca rekreacji oraz eksperymentów naukowych i społecznych

Odbiorcy

↑ Designing in the city – Sketchnoting; Dinksy

Odbiorcy bezpośrednich działań:

- mieszkańcy miasta Katowice – działania będą uporządkowane i dedykowane poszczególnym grupom wiekowym. Powstaną programy dla dzieci, uczniów i nauczycieli, dorosłych, seniorów, rodzin;
- turyści i odbiorcy zagraniczni największych eventów (skala: region – kraj – Europa);
- środowisko akademickie (program dla każdej grupy w społeczności akademickiej);
- regionalne, krajowe i międzynarodowe jednostki świata nauki, kultury, sztuki, popularyzacji nauki, nawiązujące współpracę z Konsorcjum oraz Miastem Katowice;
- otoczenie biznesowe i gospodarcze;
- podmioty opiniotwórcze i media;
- instytucje publiczne i podmioty non-profit;
- fauna i flora regionu

Pośrednio działania będące skutkiem projektu wpłyną na wszystkich mieszkańców. Istota działania w Mieście Nauki będzie polegać na nowatorskim podejściu do wyzwań współczesnego miasta, wsłuchiwanie się w potrzeby mieszkańców, a następnie zaangażowanie naukowców i metody naukowej do ich spełnienia poprzez wdrożenie rozwiązania w formie praktycznej. Taki sposób działania zaimplementowany, a następnie utrwalony w działaniu ma stanowić nową jakość w obszarze popularyzacji nauki i wykorzystywaniu jej w praktyce. Dzięki temu Katowice staną się miejscem przyjaznym, wspierającym inicjatywy oddolne, w którym mieszkańcy, mając dostęp do wiedzy, będą mogli rozwiązywać swoje problemy dzięki osiągnięciom badawczym i nauce.

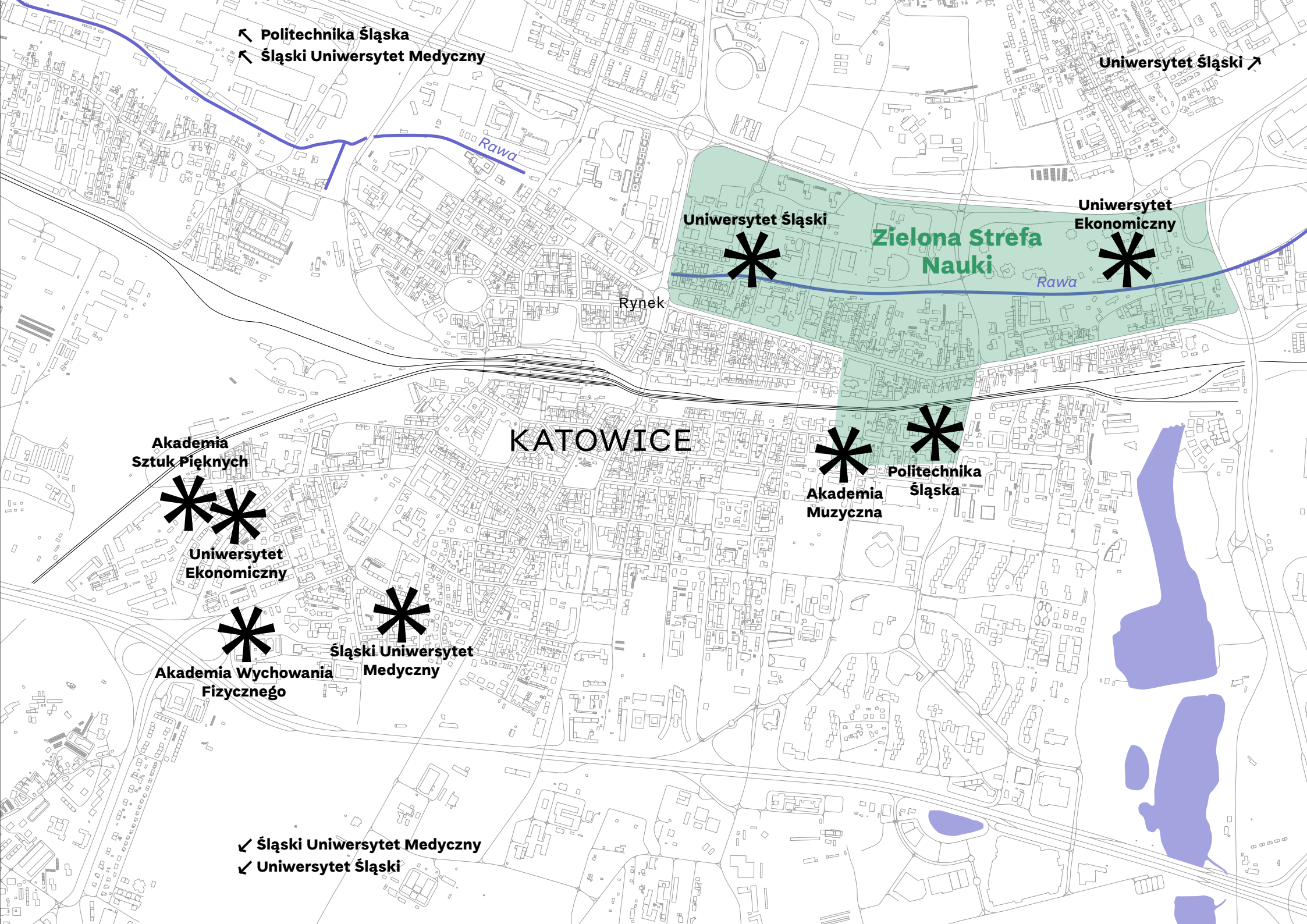
Szereg inwestycji stanowiących oś projektu wzmocni pozycję Katowic w aspekcie możliwości realizacji kolejnych projektów, większego wsparcia dla biznesu, lepszego dostępu do wykwalifikowanych kadr oraz możliwości realnego zaangażowania nauki w procesy biznesowe. Również działania ukierunkowane na nowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych, zwiększenie liczby terenów zielonych oraz zwiększenie bioróżnorodności będą skutkowały poprawą jakości życia mieszkańców.

SKŁADNIKI

Nadanie Katowicom tytułu Europejskiego Miasta Nauki 2024 zaowocowało powstaniem projektu Miasto Nauki, który oprócz obchodów i wydarzeń powiązanych z tytułem, wzbogacony został o projekty:

- ↳ Zielonej Strefy Nauki**
- ↳ Sieciowego Centrum Nauki**
- ↳ Laboratorium Rawa**
- ↳ Dolina Rawy**

↖ Politechnika Śląska
↖ Śląski Uniwersytet Medyczny

Uniwersytet Śląski ↗

Uniwersytet Śląski *
Zielona Strefa Nauki
Uniwersytet Ekonomiczny *

KATOWICE

Akademia Sztuk Pięknych *
*
Uniwersytet Ekonomiczny

*
*
Akademia Muzyczna
Politechnika Śląska

*
*
Akademia Wychowania Fizycznego
Śląski Uniwersytet Medyczny

↙ Śląski Uniwersytet Medyczny
↙ Uniwersytet Śląski

↑ Ilustracja zaciągnięta z Zielona Strefa Nauki.
Założenia i rekomendacje. Ilustracje Zofii Kurczych

↳ Zielona Strefa Nauki

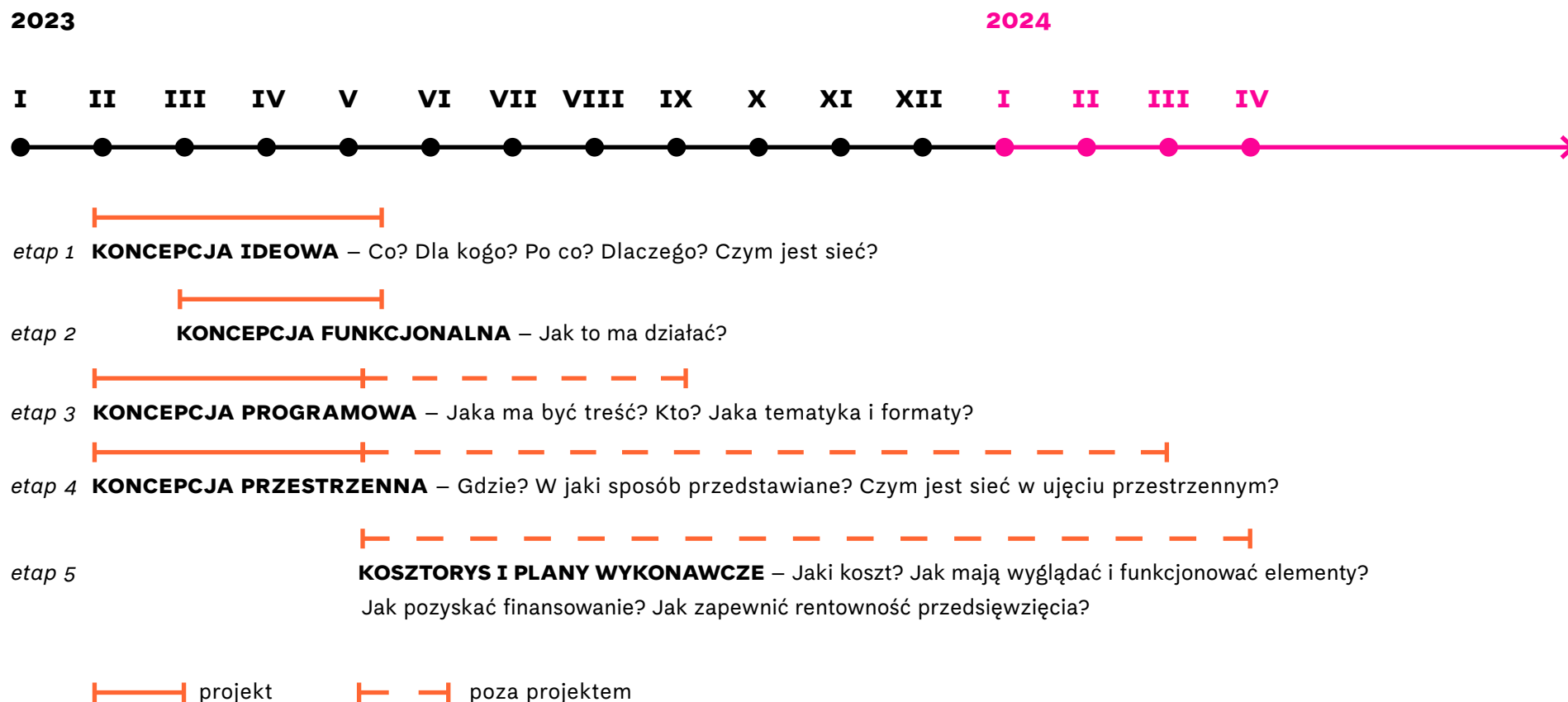
To stworzona z poszanowaniem środowiska naturalnego przestrzeń pomiędzy uczelniami wyższymi w centrum Katowic. Projekt zakłada wykorzystanie metody naukowej do odpowiednio zaprojektowanej i przygotowanej rewitalizacji, która będzie odpowiedzią na potrzeby mieszkańców. Będzie obejmowała rozwiązania diagnostyczne, narzędziowo-technologiczne i kadrowe oraz rzeczywistą transformację dwóch konkretnych miejsc w Katowicach: śródmiejskiego odcinka rzeki Rawy i fragmentu ulicy Krasińskiego. W strefie powstaną ściśle ze sobą powiązane:

- **Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności,**
- **Śląskie Interdyscyplinarne Centrum Chemii,**
- **Centrum Transformacji Gospodarki,**
- **Centrum Technologii i Nauk Obliczeniowych,**
- **MetroLab.**

Jednostki te wspólnie będą realizować komplementarne i jednocześnie eksperymentalne projekty transformacyjne – rekonstrukcji zielono-niebieskiej infrastruktury na śródmiejskim odcinku doliny rzeki Rawy w Katowicach oraz przekształcenia zgodnie z zasadami zrównoważonej mobilności fragmentu ulicy Krasińskiego w Katowicach.

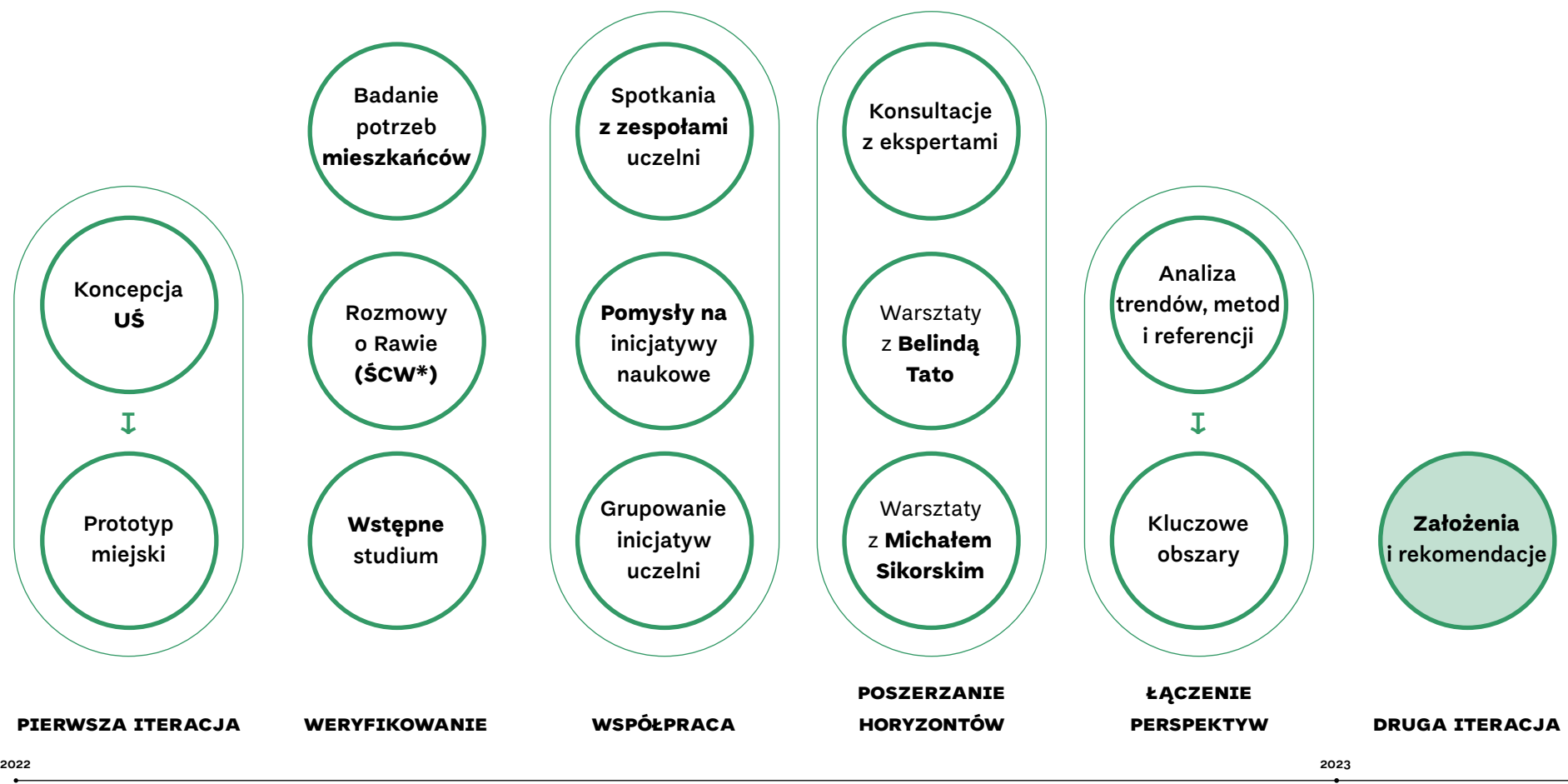
↳ Sieciowe Centrum Nauki

Jest ideą łączącą infrastrukturę badawczą uczelni mieszczących się w Katowicach z działaniami popularyzacyjnymi. Istotą funkcjonowania Sieciowego Centrum Nauki mają być dostępność i otwartość nauki, a także zaangażowanie mieszkańców Katowic w inicjatywy z nią powiązane.

↳ Laboratorium Rawa

Skupiające w sobie działania naukowe konieczne do przywrócenia Rawie stanu naturalnego.

* ścw to Śląskie Centrum Wody

↳ Dolina Rawy

Przestrzeń związana z rzeką nie-rzeką Rawą, która wymaga przywrócenia do stanu naturalnego. Dzięki temu procesowi zostanie oddana miastu i mieszkańcom, stanie się kręgosłupem Zielonej Strefy Nauki i osią skupiającą działania w Mieście Nauki.

↑ Laboratorium Rawa, fot. Julia Agnieszka Szymala

← Rawa, Katowice, fot. S. Rybok

Myśl globalnie, działaj lokalnie

Interdyscyplinarność

Dostępność

Europejski wymiar

Proaktywność i otwartość na problemy

Egalityarność

Wszechstronny, powszechny i oczywisty kontakt z naturą

Zrównoważony rozwój

Metoda działania – metoda naukowa

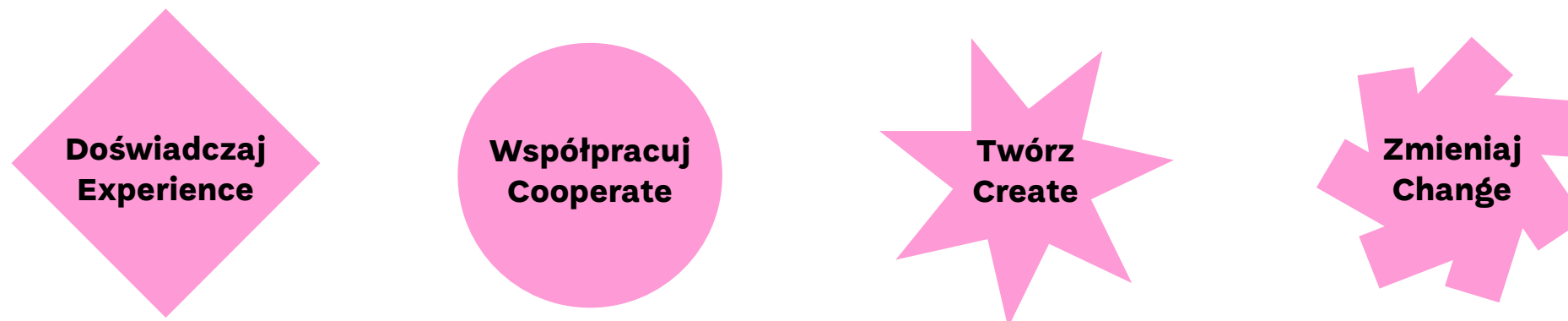
Wszystkie działania skupione wokół idei Miasta Nauki mają być realizowane przy użyciu metody naukowej. Diagnozowanie i wykrywanie problemów, a także generowanie potencjalnych rozwiązań ma się odbywać przy użyciu narzędzi znanych i dostępnych nauce. Ma się to przyczynić do wytworzenia nowego sposobu działania, który zostanie zaimplementowany w Mieście Nauki i – w efekcie – będzie stanowił dla reszty regionu prototyp postępowania, a nauka stanie się niejako nowym przemysłem, siłą napędową regionu.

- Stosowanie zasady: **myśl globalnie, działaj lokalnie**
- **Dostępność** (m.in. architektoniczna, językowa, finansowa, technologiczna, dbałość o aspekty włączające i równościowe)
- **Egalitarność** (m.in. język popularnonaukowy, powszechny dostęp, powszechne komunikowanie)
- **Zrównoważony rozwój** (korzystanie z zasobów i ich tworzenie w sposób uwzględniający wpływ na środowisko naturalne)
- **Europejski wymiar** (m.in. promocja międzynarodowa, udział odbiorców i gości zagranicznych, tłumaczenie materiałów, współpraca z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, uczestnictwo w międzynarodowych sieciach współpracy i tworzenie ich)
- **Interdyscyplinarność**
- **Proaktywność i otwartość na problemy** (m.in. prowadzenie dyskusji o problemach i wyzwaniach, dążenie do dialogu, szukanie rozwiązań w toku konsultacji społecznych i eksperckich)
- **Wszechstronny, powszechny i oczywisty kontakt z nauką**

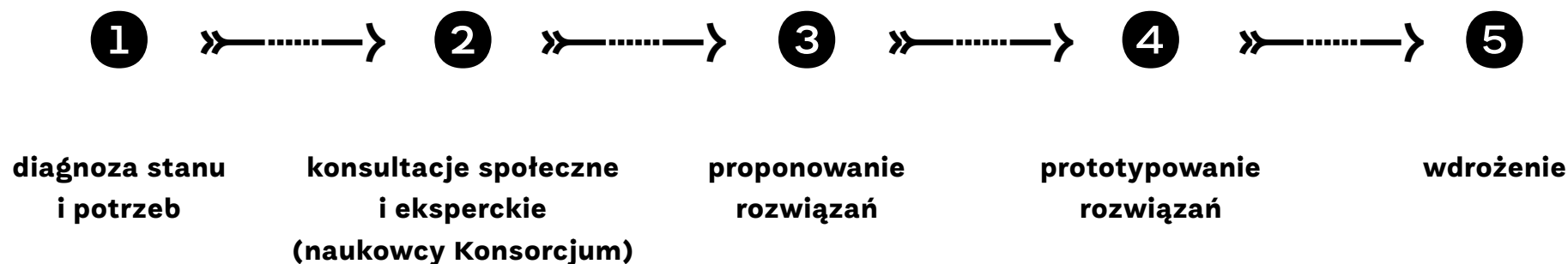

Założenia bazowe do budowania programu obchodów w latach 2023–2024

- Sposób działania i angażowania odbiorców: DWTZ (CCED):

- Działalność naukowa i dydaktyczna jako instrumenty rozwiązywania problemów i wyzwań miejskich / metropolitalnych / regionalnych / wojewódzkich
- W Mieście Nauki każde wyzwanie może stanowić problem badawczy
- Inwestycje projektowane według zasady wzajemności: nauka dla miasta / miasto dla nauki
- Budowanie programu oraz strategii zgodnie z następującym procesem:

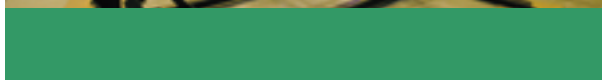

↑ Śląski Festiwal Nauki Katowice, 2022, fot. W. Korpusik
fot. Szymon Nawrat →

Europejskie wytyczne strategiczne

- **Realizacja 6 priorytetów Komisji Europejskiej na lata 2019–2024 oraz realizacja Strategii badań i innowacji KE na lata 2020–2024:**
  1. Środowisko i klimat / Europejski Zielony Ład
  2. Nasza cyfrowa przyszłość / Europa na miarę ery cyfrowej
  3. Praca i gospodarka / Gospodarka służąca ludziom
  4. Ochrona obywateli i wartości / Silniejsza pozycja Europy na świecie
  5. Europa na świecie / Promowanie europejskiego stylu życia
  6. Demokracja i prawa / Nowy impuls dla demokracji europejskiej
- **Wdrażanie idei Nowego Europejskiego Bauhausu (NEB) opartego na trzech wartościach:**
  1. Zrównoważony rozwój (od celów klimatycznych aż do obiegu zamkniętego, zerowego zanieczyszczenia i bioróżnorodności),
  2. Estetyka (w tym jakość doświadczenia i stylu),
  3. Integracja (obejmująca różnorodność, równość dla wszystkich, dostępność i przystępność cenową). Zielona Strefa Nauki jako laboratorium Nowego Europejskiego Bauhausu.
- **Realizacja Strategii Komisji Europejskiej na rzecz bioróżnorodności 2030 pod nazwą „Przywracanie przyrody do naszego życia”**
- **Wdrażanie Celów Zrównoważonego Rozwoju 2030 ONZ**

↑ Śląski Festiwal Nauki Katowice, 2022,
fot. Szymon Nawrat

ESOF 2022 Katowice,
fot. Tomasz Kiełkowski →

PROGRAM

---

3 fundamenty:

1

**Obchody
Europejskiego
Miasta Nauki 2024**

2

**EuroScience Open Forum
(ESOF) oraz doskonałość
naukowa i programy
badawcze**

3

**Infrastruktura
Miasta Nauki**

1

TYP

Obchody Europejskiego Miasta Nauki 2024

OKRES

2022–2024

OBSZARY

→ Przekrojowe:
nauka, kultura,
sztuka, muzyka,
sport, nowoczesne
technologie, gospo-
darka, edukacja,
działalność spo-
łeczna, inne.

→ Tematyczne:
woda, ziemia,
powietrze, czło-
wiek (w ujęciu
społecznym)

WSTĘPNY ZAKRES

- Eventy popularnonaukowe
- Wydarzenia akademickie i powszechne
- Programy, konkursy, inicjatywy społeczne i popularnonaukowe
- Program nauki obywatelskiej dla wszystkich grup odbiorców
- Komunikacja o Mieście Nauki
- Budowanie akademickiego wizerunku Katowic i regionu
- Budowanie kompetencji pracowników i mieszkańców regionu

PRZYKŁADOWE PROJEKTY

- Wydarzenia akademickie wynikające ze stałego harmonogramu uczelni
- Strategiczne wydarzenia miasta i regionu z modułem EMN
- Międzynarodowe wydarzenia, które odbędą się w Katowicach w 2024 r.
- Inicjatywy popularnonaukowe realizowane przez NGO, instytucje kultury, szkoły itp. w ramach mikrograntów;
- Kluczowe wydarzenia EMN (ŚFN, otwarcie i zamknięcie obchodów, nowe inicjatywy i programy popularnonaukowe Miasta Nauki)
- Program popularyzacji nauki dla uczniów i nauczycieli
- Campus Silesia
- „EMN MBA” dla kadry administracyjnej Miasta Nauki
- Studenckie Miasto Nauki
- Interdyscyplinarna i międzynarodowa szkoła doktorska

2

TYP

EuroScience Open Forum (ESOF) oraz doskonałość naukowa i programy badawcze

OKRES

ESOF Regional Site: 15.07.2022, ESOF 2024: 12–15.06.2024
Doskonałość naukowa i programy badawcze od 2023

OBSZARY

→ Przekrojowe:
nauka, kultura,
sztuka, muzyka,
sport, nowoczesne
technologie, gospo-
darka, edukacja,
działalność spo-
łeczna, inne.

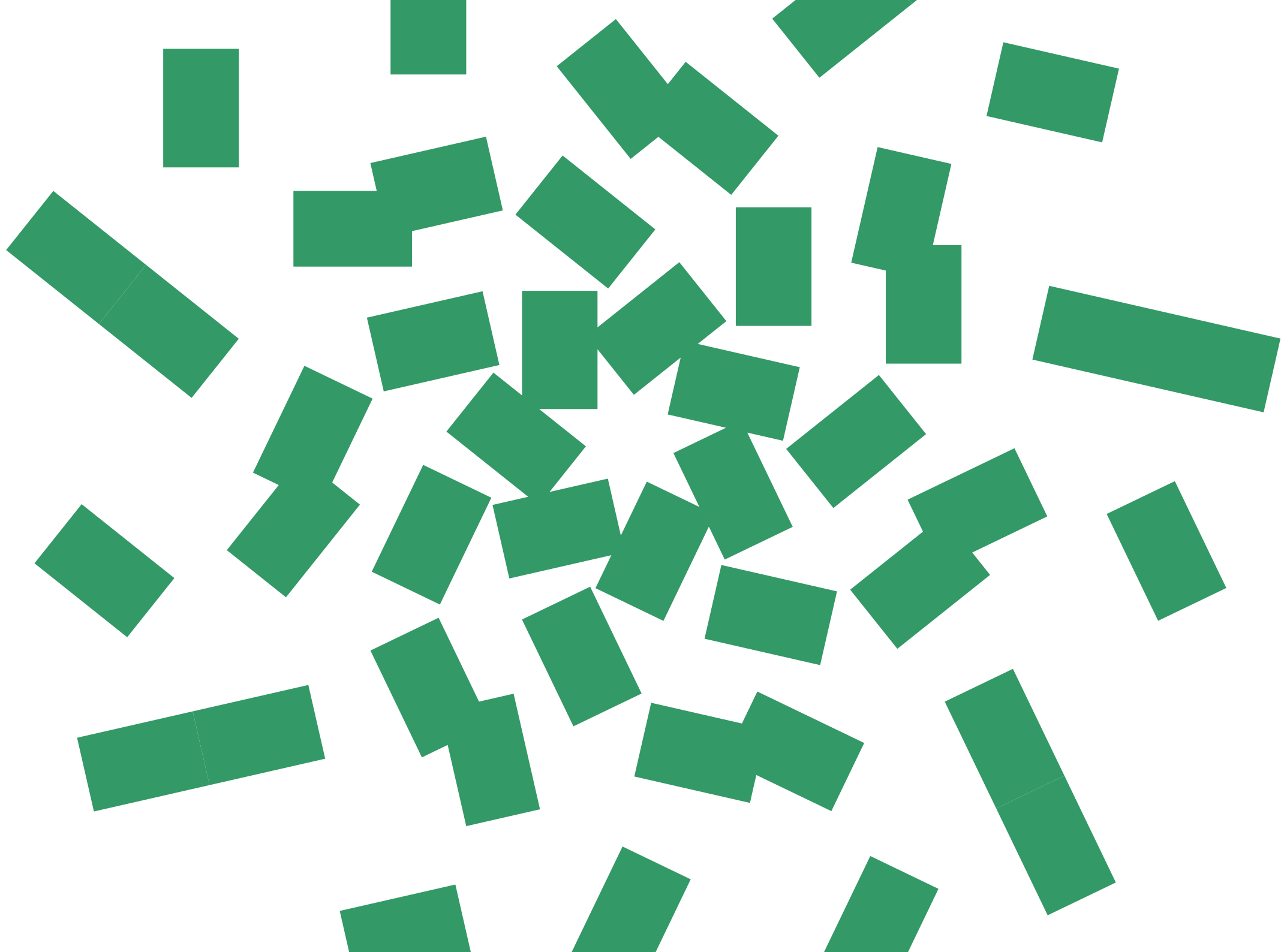
→ Tematyczne:
woda, ziemia,
powietrze, czło-
wiek (w ujęciu
społecznym)

WSTĘPNY ZAKRES

- Organizacja konferencji ESOF Regional Site 2022
- Organizacja konferencji ESOF 2024
- Programy badawcze
- Tworzenie sieci współpracy badawczej
- Konferencje naukowe 2023–2024
- Działania mające na celu podniesienie widzialności naukowej, wzrost ilości grantów międzynarodowych, środki na badania naukowe

TYPY PROJEKTÓW (przykładowe)

- Program współpracy badawczej Konsorcjum (tzw. IN-HOUSE)
- Program rozwoju naukowego dla Śląska
- Program TRANSFORMACJA
- Program międzynarodowej współpracy badawczej

3

TYP

Infrastruktura Miasta Nauki

OKRES

2022–2030

OBSZARY

→ Przekrojowe:
nauka, kultura,
sztuka, muzyka,
sport, nowoczesne
technologie, gospo-
darka, edukacja,
działalność spo-
łeczna, inne.

→ Tematyczne:
woda, ziemia,
powietrze, czło-
wiek (w ujęciu
społecznym)

WSTĘPNY ZAKRES

- Sieciowe Centrum Nauki
- Zielona Strefa Nauki
- Laboratorium w Dolinie Rawy
- Dążenie do przywrócenia mieszkańcom Rawy

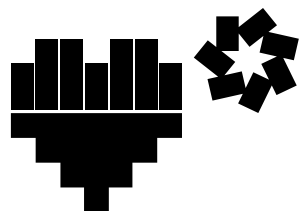
TYPY PROJEKTÓW (przykładowe)

- Inwestycyjne
- Inicjatywy społeczne
- Prototypowanie
- Dydaktyczne i popularnonaukowe

Partnerzy i realizatorzy

Miasto Katowice i Konsorcjum Akademickie – Katowice Miasto Nauki

Starania o przyznanie Katowicom prestiżowego tytułu Europejskiego Miasta Nauki 2024 (European City of Science 2024) swoje źródło mają w kilkuletniej niezwykle prężnej i udanej współpracy pomiędzy Miastem Katowice a uczelniami publicznymi regionu w zakresie organizacji Śląskiego Festiwalu Nauki KATOWICE. Dzięki pięciu edycjom, które uczyniły z ŚFN jedno z największych w Polsce i w Europie wydarzeń popularyzujących naukę, podjęto szereg działań, których celem jest utworzenie w mieście nowoczesnego centrum nauki. Dzięki szeroko zakrojonej współpracy międzynarodowej (m.in. kontaktom z zagranicznymi festiwalami nauki) rozpoczęto także komunikację z organizacją EuroScience, która zaprosiła Katowice do indywidualnych negocjacji w sprawie przyznania tytułu Europejskiego Miasta Nauki 2024.

Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024

ORGANIZATORZY

**Konsorcjum Akademickie
Katowice Miasto Nauki**

KATOWICE
dla odmiany

Województwo
Śląskie

Górnośląsko-
Zagłębiowska
Metropolia

**Akademia Muzyczna
im. Karola
Szymanowskiego
w Katowicach**

**Akademia Sztuk
Pięknych
w Katowicach**

**Akademia Wychowania
Fizycznego im. Jerzego
Kukuczki w Katowicach**

Politechnika Śląska

**Śląski Uniwersytet
Medyczny
w Katowicach**

**Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach**

**Uniwersytet Śląski
w Katowicach**

Działania Konsorcjum

październik 2021 r.	→	Utworzenie Konsorcjum Akademickiego – Katowice Miasto Nauki
22 grudnia 2021 r.	→	Konferencja prasowa, podczas której ogłoszono przyznanie tytułu
26–30 czerwca 2022 r.	→	Konsorcjum Akademickie na Światowym Forum Miejskim WUF 11
15 lipca 2022 r.	→	Konferencja EuroScience Open Forum (Regional Site) w Katowicach
16 lipca 2022 r.	→	W holenderskiej Lejdzie odbyła się ceremonia przekazania Katowicom tytułu
22 września 2022 r.	→	Podpisanie instytucjonalnego porozumienia na rzecz organizacji EMN 2024
30 września 2022 r.	→	Pierwsza Międzyuczelniana Inauguracja Roku Akademickiego 2022/2023
16–18 listopada 2022 r.	→	Pierwszy Międzynarodowy Kongres Jakości Kształcenia organizowany przez Konsorcjum
5 grudnia 2022 r.	→	Spotkanie wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej Fransa Timmermansa ze śląską młodzieżą podczas 6. Śląskiego Festiwalu Nauki KATOWICE
17 marca 2022 r.	→	Przyznanie Metropolii GZM oraz Uniwersytetowi Śląskiemu nagrody Komisji Europejskiej w konkursie Mobility Action za działania na rzecz procesu prototypowania przestrzeni wzdłuż bulwarów Rawy
24–26 kwietnia 2023 r.	→	Udział w Europejskim Kongresie Gospodarczym 2023

Akademickie Katowice

Konsorcjum Akademickie –
Katowice Miasto Nauki

*dane z 2022 roku

Katowice to nowoczesne, tętniące życiem serce pierwszej w Polsce metropolii, uznane przez UNESCO miasto muzyki, a także pełna zieleni przestrzeń. To również miasto, które stawia na zrównoważony rozwój, dzięki czemu staje coraz bardziej przyjaznym miejscem do życia.

Autostrady, trasy szybkiego ruchu, rozbudowana sieć kolejowa, a także bliskość jednego z największych międzynarodowych portów lotniczych w kraju sprawiają, że Katowice są jednym z najlepiej skomunikowanych polskich miast. W ciągu zaledwie kilku godzin możemy komfortowo dotrzeć do takich europejskich stolic jak: Paryż, Wiedeń, Budapeszt czy Berlin, a z Warszawą łączy Katowice najnowocześniejsza w Polsce magistrala kolejowa, umożliwiająca podróżowanie z prędkością ponad 200 km/h. Ponadto w promieniu 100 km znajdują się jeszcze dwa inne międzynarodowe lotniska – Kraków i Ostrawa.

Katowice to także dynamicznie rozwijający się ośrodek biznesowy i gospodarczy. Kolejne centra usługowe otwierane przez nowych inwestorów potwierdzają przewagę konkurencyjną Katowic jako prężnego ośrodka akademickiego z wysoko wykwalifikowaną kadrą pracowniczą, a także miasta o wysokiej jakości życia.

Nie bez znaczenia są zieleń i ekoodpowiedzialność, które stanowią wizytówkę Katowic. To bowiem jedno z najbardziej zielonych dużych miast w Polsce. Lasy, parki i skwery, służące

wypoczynkowi i rekreacji, stanowią ponad 50% powierzchni Katowic. Miejscem, w którym mieszkańcy szczególnie chętnie spędzają wolny czas, jest Dolina Trzech Stawów, która zachęca do jazdy na rowerze czy rolkach; można tu też wypożyczyć kajak lub spędzić z dziećmi czas na wodnym placu zabaw.

Rzeczony przemysł spotkań oraz turystyka biznesowa sprawiają, że Katowice coraz mocniej odznaczają się na europejskiej mapie wydarzeń o charakterze kulturalnym, sportowym i biznesowym.

Kultura, a zwłaszcza festiwale, to szczególnie wyróżnik Katowic. Znany na całym świecie Rawa Blues Festival każdego roku przyciąga do Katowic fanów bluesa. Grający alternatywne brzmienia OFF Festival, jak również Tauron Nowa Muzyka, szczytujący się największymi klasykami muzyki elektronicznej, kilkakrotnie w ostatnich latach uzyskiwały tytuły najlepszych festiwali w Europie w swojej kategorii.

Muzyka to od dawna mocna strona miasta. To tu mieszkali i tworzyli wybitni polscy kompozytorzy – Wojciech Kilar i Henryk Mikołaj Górecki, tu też swoją siedzibę ma Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia. Osiągnięcia Katowic w tym obszarze parę lat temu potwierdziło UNESCO, przyznając miano miasta kreatywnego w dziedzinie muzyki.

Niewątpliwym symbolem przemian ostatniej dekady jest Strefa Kultury. Na zrewitalizowanym terenie dawnej kopalni węgla kamiennego wybudowano najnowocześniejsze w tej

części Europy Międzynarodowe Centrum Kongresowe z charakterystyczną zieloną doliną, przecinającą jego dach, futurystyczną siedzibę Muzeum Śląskiego i salę koncertową Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, w której projektowaniu uczestniczyli światowej sławy japońscy specjaliści z firmy Nağata Acoustics. Strefę Kultury dopełnia architektoniczna ikona Katowic – hala widowiskowo-sportowa Spodek. Obiekt o unikalnej w skali świata konstrukcji, rozpoznawalny dzięki charakterystycznemu kosmicznemu kształtowi, od ponad pięćdziesięciu lat cieszy się niestabną popularnością fanów muzyki, a także kibiców sportowych. Rozgrywa się tu bowiem zawody siatkarskie, koszykarskie i hokejowe najwyższego szczebla.

Wizerunek Katowic, jako miasta spotkań, uzupełnia turystyka biznesowa, której kierunek rozwoju wyznaczają wydarzenia o najwyższej randze, jak Europejski Kongres Gospodarczy – jedna z największych imprez tego typu w Europie, Intel Extreme Masters – mistrzostwa świata w grach komputerowych czy oenzetowskie konferencje – Szczyt Klimatyczny (COP24), Szczyt Cyfrowy (IGF2021) oraz Światowe Forum Miejskie (WUF11).

Przemysł spotkań jest jednym z filarów rozwoju współczesnych Katowic. Przypomina z jednej strony o industrialnym dziedzictwie miasta, z drugiej – akcentuje jego otwartość

i gościnność katowiczian, której można doświadczyć nawet podczas krótkiej wizyty w mieście.

Odwiedzając Katowice, odkryjemy zabytki i ciekawą architekturę opowiadającą krótkie, bo liczące niemal 160 lat, dzieje miasta. Szczególną atrakcją Katowic są dwa zabytkowe osiedla robotnicze – Giszowiec i Nikiszowiec, wybudowane na początku XX wieku. Ich niepowtarzalna architektura zachwyca coraz liczniej odwiedzających je turystów. W śródmieściu znajdziemy wiele XIX-wiecznych kamienic mieszczańskich, a także oryginalne budynki w stylu modernistycznym z lat 20. i 30. ubiegłego wieku, w tym jeden z pierwszych drapaczy chmur w tej części Europy.

Alternatywą dla tradycyjnego zwiedzania są szlak katowickich murali oraz szlak historycznych neonów. Sztuka uliczna, upamiętniająca historyczne postaci, ale także uwrażliwiająca przechodniów na to, co ważne dla katowiczian, to licząca ponad 100 wielkoformatowych dzieł trasa spacerowa. Na szlaku neonów natomiast zobaczymy miniaturowe odwzorowania znajdujących się niegdyś w centrum miasta reklam, przypominające echa dawnych dni, kiedy Katowice rozświetlone były blaskiem setek świetlistych znaków i napisów.

Katowice to tętniące życiem miasto, w którym tradycja spotyka się z nowoczesnością. To miasto idealne do organizacji wydarzeń, studiowania i pracy! To miasto przyjazne do życia!

Zapraszamy do Katowic!

↑ Śląski Festiwal Nauki Katowice 2022,
fot. Tomasz Kiełkowski

↳ us.edu.pl/europejskie-miasto-nauki

REDAKCJA Małgorzata Balewska (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

KOREKTA Tomasz Płosa (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

PROJEKT I SKŁAD Anna Kopaczewska (Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach)